

מידע ריאלי מהיר בישראל והשוואה בינלאומית

דניאל רוזנמן*

תקציר

אחד האתגרים המרכזיים של הסטטיסטיקה הלאומית בכל מדינה הוא לספק נתונים על הפעילות הריאלית במשק, קרוב ככל שניתן לזמן אמת. במהלך העשור האחרון נעשו מהלכים משמעותיים בלמ"ס ובבנק ישראל כדי לספק מידע ריאלי מהיר על המשק. בהשוואה שערכנו בין ישראל לבין מספר מדינות מפותחות, מצאנו שכיום, היקף הנתונים והמדדים הריאליים המהירים בישראל דומה, ולעיתים אף גבוה, בהשוואה למתקדמות שבמדינות העולם, הן בהיקף המדדים והן בזמינותם. עם זאת, בחלק קטן מהתחומים מצאנו שיש מקום לשפר את המדדים המהירים וכן להגביר את זמינותם של הנתונים.

*החטיבה למידע ולסטטיסטיקה, בנק ישראל.

א. מבוא

אתגר מרכזי של הסטטיסטיקה הלאומית בכל מדינה הוא לספק נתונים על מצב הפעילות הריאלית במשק קרוב ככל שניתן לזמן אמת. זאת, במיוחד על מנת להתאים את המדיניות הכלכלית למצב במשק מהר ככל האפשר. צורך זה מתחדד כשמדובר בזיהוי של נקודות מפנה, בעיקר שליליות, במחזורי העסקים, סמוך למועד התרחשותן.

המידע המרכזי על הפעילות הריאלית בכל משק נכלל בנתוני החשבונות הלאומיים. נתונים אלה מופקים בתדירות נמוכה – בדרך כלל אחת לרבעון, ובפיגור ניכר – לפחות חודש וחצי לאחר תום הרבעון. כתוצאה מכך, הפיגור הממוצע בנתוני החשבונות הלאומיים יחסית ל"מציאות" עומד על כשלושה חודשים. ההסבר לכך הוא הצורך באיסוף נתונים מגוונים מגורמים רבים במשק, שאינם יכולים לדווח בתדירות גבוהה, ותהליכי עיבוד מורכבים וארוכים, על פי סטנדרטים בינלאומיים, הנהוגים בגוף המייצר את הסטטיסטיקה הלאומית. בנוסף לנתוני החשבונות הלאומיים, יש נתונים רבים על תחומים ונושאים מסוימים בתוך הפעילות הריאלית במשק, שחלקם מופקים בתדירות גבוהה, למשל – מדד המחירים לצרכן, המתפרסם אחת לחודש.

דרך ישירה להתמודדות עם האתגר של העדר נתוני חשבונות לאומיים בזמן היא לייצר את נתוני החשבונות הלאומיים עצמם בתדירות גבוהה יותר – פעם בחודש. רק מספר מצומצם של מדינות בעולם – ביניהן קנדה, פינלנד ורוסיה – מייצרות אומדן חודשי לתוצר של המשק. גם בישראל נבדקה אפשרות זאת בשיתוף פעולה בין בנק ישראל והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) במהלך השנים 2012-2013, אולם התברר שדרך זו אינה ישימה בשלב זה, עקב העדר מערך מינימלי של מידע ודיווחים חודשיים מהשחקנים המרכזיים במשק.

דרך נוספת להתמודד עם אותו אתגר היא להפיק בתדירות גבוהה יותר – בדרך כלל אחת לחודש – נתונים ומדדים שונים על הפעילות הריאלית במשק, שנועדו בעיקר לתת אינדיקציות על מצב המשק עד לפרסום נתוני החשבונות הלאומיים. למידע זה אנו מתייחסים כאל "מידע מהיר".

השימוש במידע מהיר כזה מקובל בכל המדינות וגם בישראל, ועליו נרחיב בעבודה זו. רבים מהארגונים הבינלאומיים הגדירו כבר לפני שנים שורה של אינדיקטורים אחידים לכל המדינות, שנועדו לספק אומדנים מהירים המתואמים עם משתנים מרכזיים בתחומי הפעילות הריאלית. כך, קרן המטבע הבינלאומית (IMF) קבעה בשנת 1996 תקן חדש, ה-Special Data Dissemination Standard (SDDS). כמו כן המליצה הקרן לפתח, לצד הנתונים המהירים, "אינדיקטורים צופי פני עתיד" (Forward Looking Indicators).

המשבר הגלובלי האחרון העלה שוב את הצורך להתמודד עם האתגר של המידע הריאלי המהיר. במהלך המחצית הראשונה של 2009, בצל המשבר, התקיים כנס מרכזי בנושא אומדנים ריאליים מהירים מטעם האו"ם¹. במסגרתו גובשה רשימה של אינדיקטורים בסיסיים בתחומים השונים של הפעילות הריאלית ונקבעה התדירות הרצויה של פרסומם.

במהלך חודש ינואר 2014, הוועדה הכלכלית לאירופה של האומות המאוחדות (UN Economic Commission for Europe) ערכה סקר בינלאומי מקיף על מנת לקבל תמונת מצב עדכנית לגבי מדדים מהירים, מדדים מובילים (Leading Indicators) ומדדי אמון (Confidence Indicators) המצויים בשימוש במדינות שונות.

בישראל נעשתה במהלך העשור האחרון עבודה מאומצת, בעיקר בבנק ישראל ובלמ"ס, על מנת לסגור פערי מידע מרכזיים בנתונים הריאליים והפיננסיים בכלל, ובתחום המידע המהיר בפרט.

בעבודה הזאת אנו מתארים את תמונת המצב העדכנית של המידע הריאלי המהיר המצוי כיום בישראל, תוך הדגשת השיפורים שנעשו בו בשנים האחרונות. כמו כן נציג השוואה למידע הקיים במדינות מפותחות אחרות. התיאור והשוואה מתייחסים לשלושה סוגי מדדים המספקים מידע ריאלי מהיר: מדדים מהירים לפעילות בהווה, מדדים מובילים וסקרים, המוסברים ומוזגמים בגוף העבודה.

¹ אתר הכנס: <http://www.unstats.org/unsd/nationalaccount/workshops/2009/ottawa/188-2.asp>.

ב. הסוגים השונים של מידע ריאלי מהיר והמדדים בישראל

1. מדדים מהירים לפעילות בהווה – Nowcast

המדדים המהירים לפעילות בהווה מיועדים לתת את האינדיקציה הטובה ביותר האפשרית למה שמתרחש כעת בפעילות הריאלית, מעין קריאת כיוון ראשונית.

לעתים הנתון המהיר מהווה חלק מצבר נתונים רחב יותר, ולעתים הוא אינדיקטיבי ומתואם עם נתון אחר המגיע בפיגור. הנתון המהיר עשוי להיות נתון גולמי פשוט, כדוגמת נתוני סחר החוץ, המהווים אינדיקטור מהיר לנתוני מאזן התשלומים, או נתון הנגזר ממודל סטטיסטי במקרה של מדד מורכב, כמו המדד המשולב למצב המשק. הנתונים המהירים אינם יכולים להוות תחליף לחשבונות הלאומיים, ונהוג להתבונן בו זמנית במגוון רחב של נתונים מהירים מכל תחומי הפעילות הכלכלית על מנת לקבל תמונה מהימנה ככל שניתן. לעתים לנתון מהיר, המספק אינדיקציה לרמת הפעילות הכלכלית בכללותה, נועדה גם חשיבות בפני עצמו: לדוגמה, יבוא חומרי הגלם מהווה נתון מהיר לתוצר, אך יש לו חשיבות בפני עצמו כמרכיב במאזן תשלומים. בישראל משתמשים במספר רב של נתונים מהירים פשוטים². הנתון המהיר המורכב העיקרי הנמצא בשימוש בישראל הוא המדד המשולב.

2. מדדים מובילים (Leading Indicators)

המדדים המובילים בתחום הריאלי נועדו להצביע על נקודות מפנה בפעילות הכלכלית הצפויות להתרחש תוך מספר חודשים. בדרך כלל, מדד מוביל הוא סדרה מתואמת ועקבית לאורך זמן, עם משתנה מטרה, לרוב התוצר עצמו.

המדדים המובילים מתחלקים לשתי קבוצות עיקריות: (1) מדדים פשוטים (Simple Leading Indicators), כגון: מספר המשרות הפנויות המשק, הזמנת מוצרים בני קיימא ומספר היתרי הבנייה, הנפוצים במדינות רבות. (2) מדדים מובילים מורכבים (Composite Leading Indicators – CLIs), משלבים מספר נתונים מהירים לכדי מדד באמצעות מודל סטטיסטי. עוצמת הניבוי של המדדים השונים משתנה ממדינה למדינה ומתקופה לתקופה. כך, למשל, ייתכן שכוח הניבוי לגבי היתרי הבנייה יהיה מוגבל מכיוון שהם תלויים בהחלטות אדמיניסטרטיביות שלא תמיד תואמות את תנאי השוק ואת עיתוי השינויים בו. במהלך שנות השמונים, החל הארגון הבינלאומי OECD לחשב מדד מוביל עבור רוב המדינות החברות בו, לרבות ישראל, לאחר הצטרפותה ב-2010. מדד זה נבנה באמצעות שיטה שאינה משקפת מודל כלכלי מבני אלא מתייחסת בעיקר להיבט ההובלה בזמן של נתונים מהירים פשוטים. המדד נבנה כך שיזהה את נקודת המפנה העתידית במחזורי העסקים והוא מתבסס על סדרות חודשיות מהתחום הריאלי, המוניטרי והפיננסי, אשר לכולן יחד יכולת זיהוי מוקדם של מפנה צפוי בפעילות הכלכלית. גם בישראל עושים שימוש במספר מדדים מובילים, למשל: מספר המשרות הפנויות בתחום שוק העבודה, הזמנות מוצרים בני קיימא וייבוא מוצרי השקעה בתחום הצריכה והייצור התעשייתי. בתחום המדדים המורכבים, בחטיבה למידע ולסטטיסטיקה בבנק ישראל בחנו את המדד המוביל של OECD מחשב עבור ישראל וערכו מספר התאמות בסדרות המרכיבות אותו על מנת לשפר את זיהוי נקודות המפנה ואת אורכה של ההקדמה³. כמו כן, נבנה בה – בעזרת מודל מיתוג מרקובי – מדד מוביל מורכב, המתבסס על הקשר המקדים הקיים בין נקודות מפנה בשוק המניות לבין נקודות מפנה במדד הייצור התעשייתי⁴.

² למשל: התחלות בנייה וביצועי משכנתאות; מדד הייצור התעשייתי וייבוא חומרי אנרגיה; הפדיון במסחר ובשירותים, המכירות ברשתות הקמעונאיות וייבוא מוצרים בני קיימא; יבוא סחורות בכלל וייבוא חומרי גלם בפרט, יצוא שירותים (שנוסף בשנת 2009), כניסות תיירים; תקבולי מע"מ ותקבולי מס בריאות.

³ גרא (2012).

⁴ מנצורה ושרייבר (2012).

3.סקרים (Surveys)

בהקשר זה, סקר הוא משאל שנועד לשקף הערכות לגבי מצב הפעילות הכלכלית בתקופה האחרונה ולספק ראייה קדימה לגבי קבוצות באוכלוסייה, שיש להן השלכה מאקרו-כלכלית על כלל פעילות המשק.

רוב הסקרים כוללים שני חלקים: האחד כולל שאלות המתייחסות להערכות לגבי ההווה והשני מתייחס להערכות המשויבים לגבי העתיד. לכן ניתן לגזור מהשאלונים הללו גם מדדי Nowcast וגם מדדים מובילים. הסקרים הבולטים בישראל בתחום הריאלי הם סקר מגמות בעסקים של הלמ"ס (שנוסף בשנת 2010), סקר החברות (שעורך בנק ישראל) ומדד אמון הצרכנים (שעורכים מספר גופים).

חטיבת המחקר של בנק ישראל מפיקה מדי רבעון, מאז שנת 1983, את סקר החברות. זהו סקר הנערך בקרב חברות שונות המשתייכות לשבעת ענפי המשק העיקריים: תעשייה, בנייה, תחבורה ותקשורת, מלונאות, מסחר ושירותים. בעיקרו מדובר בשאלון איכותי הכולל את הערכותיהן של החברות לגבי רמת הפעילות בהווה ולגבי נתונים צופים פני עתיד. כמו כן, הסקר כולל שאלות המתייחסות למגבלות של החברות בתחום המימון, כוח האדם והציוד. מאזן הנטו של הסקר משקף את רמת האופטימיות או את הפסימיות של החברות לגבי הפעילות הכלכלית של המשק בהווה ובחודשים הקרובים.

ג. השוואה של ישראל למדינות נבחרות

1. מדדים מהירים לפעילות בהווה – Nowcast

מהשוואת ההיקף והתוכן של מדדי ה-Nowcast הפשוטים והמורכבים של ישראל (לוחות 1 ו-2), למספר מדינות מפותחות מרכזיות – ארה"ב, גרמניה, בריטניה, קנדה ואוסטרליה – עולה כי רוב המדדים הקיימים במדינות אלו קיימים גם בישראל. ההבדלים מצויים בעיקר במקורות הנתונים ודרכי החישוב שלהם. כך למשל, בארה"ב מתפרסם מדי חודש, בסמוך לסוף החודש הנמדד, מדד כמותי להשקעה בבנייה (Construction Spending), המתקבל מסקר בקרב קבלנים על ההתקדמות בבנייה במהלך החודש האחרון במונחים כספיים. בישראל, לעומת זאת, סקר החברות של בנק ישראל וסקר מגמות בעסקים של הלמ"ס מספקים תשובה איכותית בלבד מצד הקבלנים לגבי תפוקת החברות בחודש השוטף (עלתה/ירדה/ללא שינוי).

דוגמה אחרת להבדלים שנמצאו היא נושא האיתנות הפיננסית של היחידות הכלכליות במשקים השונים. במדינות השוואה קיימים נתונים חודשיים, (למעט בריטניה, שם קיימים נתונים רבעוניים), על הבקשות לפשיטת רגל של פרטים ועסקים. לעומת זאת, בישראל נתונים אלו אינם זמינים ובחינת האיתנות הפיננסית מתקבלת מנתונים אחרים הקיימים בפיקוח על הבנקים, כמו למשל נתוני לקוחות וחשבונות מוגבלים.

זמינות המדדים

ערכנו השוואה גם לגבי הזמינות של מדדי ה-Nowcast כלומר, עד כמה הם קרובים לזמן אמת: מהבדיקה עולה שרמת הזמינות של הנתונים בישראל גבוהה יחסית לעולם בנתוני סחר החוץ והצריכה הפרטית, אך נמוכה יחסית למדינות השוואה בנתוני שוק הדיור ומדד הייצור התעשייתי. הפער בינינו לבין ארה"ב בפרסום מדד הייצור התעשייתי עומד על חודש (בארה"ב הוא מתפרסם כשלושה שבועות מתום החודש, ובישראל – כ-7 שבועות). זהו פער משמעותי, הן בשל המתאם הגבוה של המדד עם התוצר, והן בשל העובדה שמדד הייצור התעשייתי הוא תשומה מרכזית לחישובם של מדדים מהירים מורכבים כמו המדד המשולב למצב המשק.

למרות האמור לעיל, כאשר משווים את זמינות הנתונים המהירים בישראל אל מול מדינות מובילות אחרות, אף הן מובילות בכלכלה העולמית – כגון גרמניה, בריטניה, קנדה ואוסטרליה – עולה שדווקא ארה"ב היא יוצאת דופן לטובה, ושישראל דומה לשאר המדינות שבקבוצת השוואה.

לוח 1

רשימת מדדי ה-Nowcast (הפשוטים) העיקריים לפעילות הריאלית בישראל ובעולם

אוסטרליה	קנדה	בריטניה	גרמניה	ארה"ב	ישראל
נתוני שוק הדיור					
	Housing Starts	New House Building	Housing Starts	Housing Starts	1 התחלות בנייה
Australia New Home sales	New Home Sales	New Home Sales	Home Sales Index	Home Sales (new, existing (and pend	2 מס' עסקאות בדירות חדשות
		Construction Output	Construction Output	Construction Spending	3 ביצוע של עבודות בנייה בשטח
Housing Finance by Purpose	Mortgage Approvals	Mortgage Approvals	Mortgage Index	MBA Mortgage Applications	4 ביצועי משכנתאות
				MBA Foreclosure Applications	5 יתרת המשכנתאות בפיגור של מעל ל-90 יום
נתוני הסקטור העסקי					
Austr. Ind. Prod. Index	Month. Survey of .Manuf	Index of Production	Industrial Production Index	Industrial Production Index	6 מדד הייצור התעשייתי
NAB Capacity .Utilization Pct	Capacity Utilization	Capacity Utilization	Capacity Utilization	Capacity Utilization	7 שיעור הניצול של מכונות וציוד
Aust. Com. Bankruptcies	Commercial Bankruptcies	Commercial Bankruptcies	Commercial Bankruptcies	Commercial Bankruptcies	8 לקוחות עסקיים שהוגבלו, מספר חשבונות עסקיים שהוגבלו, מס' הצ'קים העסקיים שחזרו והיקפם הכספי
Crude Oil Production	Crude Oil Production	Crude oil Production	Crude Oil Stocks	Crude Oil Weekly Stocks	9 יבוא חומרי אנרגיה
משקי בית והצריכה הפרטית					
Retail Sales	Retail Trade	Retail Sales	Retail Sales	Retail Sales	10 הפדיון במסחר ובשירותים; הפדיון ברשתות השיווק, מדד המכירות ברשתות הקמעונאיות
Retail Trade by Ind.	Retail Sales by Type of Commodities	Retail Sales	Retail Sales of Durables	Durables Sales (Ex. (Transport	11 יבוא מוצרים בני קיימא
Sales of New Motor Vehicles	Retail Sales by Type of Commodities	Car Sales	Car Sales	Total Vehicle Sales	12 מסירת כלי רכב
Consumer Credit	Consumer Credit	Consumer Credit	Consumer Credit	Consumer Credit	13 רכישות בכ"א ע"י צרכנים פרטיים
Personal Income	Disposable Personal Income	Personal Income	Personal Income	Personal Income	14 סקרי אמון הצרכנים
Non Com. Bankruptcies	Non Com. Bankruptcies	Non Com. Bankruptcies	Non Com. Bankruptcies	Non Com. Bankruptcies	15 לקוחות פרטיים שהוגבלו, מספר חשבונות פרטיים שהוגבלו, מס' הצ'קים הפרטיים שחזרו והיקפם הכספי
נתוני סחר חוץ					
Trade Balance	Trade Balance	Balance of Trade	Trade Balance	Trade Balance	16 מאזן הסחר
Raw Materials Imports	Raw Materials Imports	Raw Materials Imports	Raw Materials Imports	Industrial Supplies & Materials Imports	17 יבוא חומרי גלם
Goods Exports	Goods Exports	Goods Exports	Goods Exports	Goods Exports	18 יצוא סחורות
Services Exports	Services Exports	Services Exports	Services Exports	Services Exports	19 יצוא שירותים
Tourist Arrivals	Tourist Arrivals	Tourist Arrivals	Tourist Arrivals	Tourist Arrivals	20 כניסות תיירים
נתוני הסקטור הציבורי					
Australian Gov't Spending	Government Spending	Government Spending	Government Spending	Monthly Budget Statement	21 אומדן חודשי לביצוע התקציב
		.Social Sec. Contr		Indiv. Income and Empl. Taxes	22 תקבולי מס בריאות
		VAT on Production		VAT Cash Received	23 תקבולי מע"מ

לוח 2

רשימת מדדי ה-Nowcast (המורכבים) העיקריים לפעילות הריאלית בישראל ובעולם

אוסטרליה	קנדה	בריטניה	גרמניה	ארה"ב	ישראל
The Conference Board Coincident Economic Index	התוצר החודשי, The Conference Board Coincident Economic Index	The Conference Board Coincident Economic Index	The Conference Board Coincident Economic Index	The Philadelphia Composite Index of Coincident Indicators, The US Chicago Fed Nat. Activity Index, Empire Manufacturing, The Conference Board Coincident Economic Index, the e-Forecasting Monthly GDP	המדד המשולב
The Flash Indicator for GDP Growth	The Flash Indicator for GDP Growth	The EUROSTAT Flash Indicator for GDP growth	The EUROSTAT Flash Indicator for GDP Growth	Federal Reserve Bank Nowcast for the GDP	ה-Nowcast לתוצר בשתי הגרסאות (Bottom-Up Top-) (Down)
The Flash Indicator for GDP Components Growth	The Flash Indicator for GDP Components Growth	The EUROSTAT Flash Indicator for GDP Components Change	The EUROSTAT Flash Indicator for GDP Components Change	Federal Reserve Bank Nowcast for the GDP Components	ה-Nowcast למרכיבי התוצר

לוח 3
זמינותם של הנתונים המהירים הפשוטים -
ישראל וארה"ב; מספר השבועות בין סוף החודש למועד פרסום הנתון

ישראל			ארה"ב
נתוני שוק הדיור			
1 התחלות בנייה	8	3	Housing Starts
2 מס' עסקאות בדירות חדשות	5	4	Home Sales (new, existing and pend.)
3 ביצוע של עבודות בינוי בשטח	1.5	4	Construction Spending
4 ביצועי משכנתאות	2	0.5	MBA Mortgage Applications
5 יתרת המשכנתאות בפגור של מעל 90-ל יום	5	0.5	MBA Foreclosure Applications
נתוני הסקטור העסקי			
6 מדד היצור התעשייתי	7	3	Industrial Production Index
7 שיעור הניצול של מכונות וציוד	1.5	3	Capacity Utilization
8 לקוחות עסקיים שהוגבלו, מספר חשבונות עסקיים שהוגבלו, מס' הצ'קים העסקיים שחזרו והיקפם הכספי	4	4	Commercial Bankruptcies
9 יבוא חומרי אנרגיה	2	0.5	Crude Oil Weekly Stocks
משקי בית והצריכה הפרטית			
10 הפדיון במסחר ושירותים; הפדיון ברשתות השיווק, מדד המכירות ברשתות הקמעונאיות	3,7	2	Retail Sales
11 יבוא מוצרים בני קיימא	2	4	(Durables Sales (Exc. Transport
12 מסירת כלי רכב	2	1	Total Vehicle Sales
13 רכישות בכ"א ע"י צרכנים פרטיים	4	5	Consumer Credit
14 סקרי אמון הצרכנים	1.5	5	Personal Income
15 לקוחות פרטיים שהוגבלו, מספר חשבונות פרטיים שהוגבלו, מס' הצ'קים הפרטיים שחזרו והיקפם הכספי	4	4	Non Com. Bankruptcies
נתוני סחר חוץ			
16 מאזן הסחר	2	5	Trade Balance
17 יבוא חומרי גלם	2	5	.Industrial Supplies and Materials Imp
18 יצוא סחורות	2	5	Goods Exports
19 יצוא שירותים	7	5	Services Exports
20 כניסות תיירים	1.5	5	Tourist Arrivals
נתוני הסקטור הציבורי			
21 אומדן חודשי לביצוע התקציב	2	2	Monthly Budget Statement
22 תקבולי מס בריאות	5	יומי	Indiv. Income and Empl. Taxes
23 תקבולי מע"מ	5	יומי	VAT Cash Received

2. מדדים מובילים לחיזוי הפעילות הכלכלית בעתיד (Leading Indicators)

ההשוואה הבינלאומית מעלה כי גם בתחום המדדים המובילים, בכל המדינות משתמשים פחות או יותר באותם מדדים, פשוטים ומורכבים, כאינדיקציה לרמת הפעילות הכלכלית הצפויה (לוח 4).

המדד המוביל שה-OECD מחשב עבור רוב המדינות החברות בארגון, לרבות ישראל, הוא זה המשמש כמדד המוביל ברוב המדינות, ואליו מצטרפים מדדים מובילים נוספים. מדד מוביל מורכב נוסף הנמצא בשימוש בעולם, אך לא בישראל, הוא ה-The Conference Board Leading Index, שמחשב גוף פרטי בארה"ב עבור מדינות מרכזיות בעולם.

לוח 4

רשימת מדדים מובילים, פשוטים ומורכבים, לחיזוי הפעילות הכלכלית (Leading Indicators) בישראל ובעולם

אוסטרליה	קנדה	בריטניה	גרמניה	ארה"ב	ישראל	
						פשוטים
ANZ Job Vacancies		Job Vacancies	Job Vacancies	Job Openings	מספר המשרות הפנויות	1
Vehicle Sales	Car Registrations	Car Registrations	Car Registrations	Durable Goods Orders Non-Vehicle	הזמנות כלי רכב	2
New Orders	New Orders	New Orders	Factory Orders	Durable Goods Orders	הזמנת מוצרים בני קיימא	3
Building Approvals	Building Permits	Building Permits	Building Permits	Building Permits	היתרי בנייה	3
Change in Inventories	Change in Inventories	Change in Inventories	IFO Current Assessment	Wholesale and Business Inventories	רמת המלאים העסקיים	5
Cap. Goods. Imp	Cap. Goods. Imp	Cap. Goods Imports	Cap. Goods Imports	Cap. Goods Imports	יבוא מוצרי השקעה	6
Loans to Private Sector	Loans to Private Sector	Loans to Private Sector	Loans to Private Sector	Loans to Private Sector	האשראי לסקטור העסקי	7
						מורכבים
OECD Leading Indicator and the Westpac Leading Index	OECD Leading Indicator	OECD Leading indicator	OECD Leading indicator	OECD Leading indicator	OECD Leading Indicator, המדדים המובילים iMSM ו iOECD	8
The Conference Board Leading Economic Index	The Conference Board Leading Economic Index	The Conference Board Leading Economic Index	The Conference Board Leading Economic Index	The Conference Board Leading Economic Index; The e-Forecasting Leading Economic Indicator	מדד החיפושים בגוגל	9
GDP Growth Rate Forecast	Statistics Canada Composite Index (discontinued)			Bloomberg Leading Index and the Philadelphia Fed Leading Index	תחזית ב"י לצמיחה (Forecast Staff)	10

3. סקרים

לכל מדינות ההשוואה, כמו גם לישראל, יש מספר סקרי פעילות המבוצעים במקביל על ידי גופים שונים (לוח 5): סקר מגמות בעסקים וסקר החברות וסקרי אמון צרכנים. במדינות ההשוואה בולט ריבוי הסקרים שנעשים על ידי גופי מחקר פרטיים. בישראל, הלמ"ס ובנק ישראל עורכים סקרי מגמות בעסקים. סקרי אמון הצרכנים נערכים במקביל על ידי הלמ"ס ובנק הפועלים.

לוח 5

רשימת סקרים (מגמות בעסקים ואמון צרכנים) בשימוש בישראל ובעולם

אוסטרליה	קנדה	בריטניה	גרמניה	ארה"ב	ישראל
סקרי מגמות בעסקים					
NAB Business Confidence Index, Australia	The Richard Ivey School of Business	ZEW Survey	ZEW Survey	Dallas Fed	1. סקר מגמות בעסקים של הלמ"ס, מדד האקלים של ב"י וסקר החברות של בנק ישראל; מדד מנהלי הרכש
Man. PMI, Australia Serv. PMI, NAB Small Business Optimism Index	Canada Business Confidence Index (The Ivey PMI Index), Manufacturing PMI	Current Situation, CBI Business Optimism index, UK Manufacturing and Services PMI, CBI Small Business Optimism Index	ZEW Survey Expectations and Expectations, IFO Business Confidence Index, ZEW Survey Current Situation, BME Germany Composite and Manfct. & Services PMI, Expectations and Current Assessment, GfK Consumer Confidence, Germany Composite, Services, Construction, Retail and Services PMI	Manf. Activity, Chicago Fed Nat Activity Index, ISM Composite, Manufacturing and Services, US Manufacturing and US Services PMI, Chicago Purchasing Manager and Bloomberg Economic Expectations, NFIB Small Business Optimism, Chicago PMI, US Redbook Index	
סקרי אמון של צרכנים					
Westpac Consumer Confidence Index	Canada Consumer Confidence	UK GfK Consumer Confidence	German GfK Consumer Confidence	Univ. of Michigan Consumer Confidence Index, US IBD/TIPP Economic Personal Optimism Index	2. סקר אמון הצרכנים של הלמ"ס ושל בנק הפועלים

ד. סיכום

אחד האתגרים המרכזיים של הסטטיסטיקה הלאומית בכל מדינה הוא לספק נתונים על הפעילות הריאלית במשק קרוב לזמן אמת. הדרך המקובלת להתמודדות עם אתגר זה בישראל ובעולם היא להפיק מידע ריאלי מהיר. מדובר בנתונים ובמדדים שונים על הפעילות הריאלית בתדירות חודשית, שנועדו בעיקר לתת אינדיקציות על מצב המשק עד לפרסום החשבונות הלאומיים במשק. מקובל להבחין בין שלושה סוגי מדדים המספקים מידע מהיר על הפעילות הריאלית הנבדלים מבחינת המטרה שנועדו להשיג ומבחינת המתודולוגיה העומדת מאחוריהם: מדדים מהירים, מדדים מובילים וסקרים.

במהלך העשור האחרון נעשו מהלכים מאומצים בלמ"ס ובבנק ישראל כדי לספק מידע ריאלי מהיר רב על המשק, כגון: מעבר מסקר כוח אדם רבעוני לחודשי; הפקת נתוני יצוא שירותים; הקמת מערכת מידע בנושא שוק הדיור בבנק ישראל; פיתוח מדדי אקלים ומדדים מובילים לניטור תפניות בפעילות הריאלית; הפקת סקר מגמות בעסקים החודשי של הלמ"ס, שהתווסף לסקר החברות הרבעוני של בנק ישראל.

בהשוואה שערכנו בין ישראל לבין מספר מדינות מפותחות, מצאנו שכיום, היקף הנתונים והמדדים הריאליים המהירים בישראל דומה, ולעתים אף גבוה, בהשוואה למתקדמות שבמדינות העולם, הן בהיקף המדדים והן בזמינותם. עם זאת, בחלק קטן מהתחומים מצאנו שיש מקום לשפר את הנתונים והמדדים המהירים, למשל על ידי מעבר לנתונים כמותיים במקום איכותיים. כמו כן, בהחלט יש מקום לצמצם את הפיגור של חלק מהמדדים, בעיקר בתחום שוק הדיור ומדד הייצור התעשייתי, למשל – הפקה של מדד הייצור התעשייתי בתוך שלושה שבועות – כפי שנעשה בארה"ב - במקום בתוך שבעה שבועות.

ה. ביבליוגרפיה

גרא, א' (2012), "מדד מוביל משופר בשיטת ה-OECD לפעילות הכלכלית בישראל (iOECD)". בנק ישראל – ניירות תקופתיים 2012.04, אוגוסט 2012.

<http://www.boi.org.il/deptdata/mehkar/occasional/pp1204h.pdf>

מנצורה, א' ושרייבר ב' (2012), "מחזורי עסקים ושוק המניות בישראל: ניתוח בעזרת מודלי מיתוג מרקובים (Markov Switching Models)". בנק ישראל – ניירות תקופתיים 2012.05, אוקטובר 2012.

<http://www.boi.org.il/he/Research/DocLib1/pp1205h.pdf>

נתונים של חברת Tradingeconomics: <http://www.tradingeconomics.com/>

אתרי האינטרנט של לשכות מרכזיות לסטטיסטיקה, של בנקים מרכזיים ושל מוסדות רשמיים של מדינות שונות בעולם.